

Päiväkoti Pirtti

Varhaiskasvatussuunnitelma

SISÄLLYSLUETTELO

Tervetuola Päiväkot Pirttiin

1. Mikkelin kaupungin päivähoidon yhteiset arvot

- 1.1.asiakaslähtöisyys
- 1.2.kehittämistahto
- 1.3.yhteisöllisyys
- 1.4.avoimuus

2. Päiväkot Pirtin vanhempien arvot lasten hoidossa, kasvatuksessa ja opetuksessa

3. Kasvukumppanuus Päiväkot Pirtissä

4. Päiväkot Pirtin toiminta-ajatus

5. Kasvattajana / työntekijänä päiväkodissamme

6. Lapsilähtöinen pienryhmätoiminta

7. Päiväkodin oppimisympäristö

- 7.1.fyysinen ympäristö
- 7.2.psykkinen ympäristö
- 7.3.sosiaalinen ympäristö

8. Varhaiskasvatus ja sen sisältöalueet

- 8.1.luonto- ja ympäristökasvatus
- 8.2.käden taidot
- 8.3.liikunta
- 8.4.etiikka ja uskontokasvatus
- 8.5.musiikki
- 8.6.matematiikka
- 8.7.leikki

9. Esiopetus ja sen sisältöalueet

- 9.1.kieli- ja vuorovaikutus
- 9.2.matematiikka
- 9.3.etiikka ja elämäntutkimus
- 9.4.ympäristö- ja luonnontieto
- 9.5.terveyskasvatus
- 9.6.fyysinen ja motorinen kehitys
- 9.7.taide ja kulttuuri
- 9.8.musiikki

10. Kulttuuri Kameli

11. Erityinen tuki

12. Yhteistyö

13. Yhdistys ja johtokunta

14. Kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma

Tervetuloa Päiväkoti Pirttiin

Päiväkoti Pirtti on vuonna 1977 perustettu päiväkotitoiminta, jossa on 40 hoitopaikkaa 1-6 -vuotiaalle lapsille. Päiväkotimme tilat ovat kodikkaat, vanhan omakotitalon miljöön tarjoaa kodinomaisen tunnelman.

Päiväkodin piha-alue on aidattu ja rauhallinen antaen hyvät mahdollisuudet monenlaiseen leikkiin ja liikkumiseen.

Ympäröivä maasto ja ympäristö ovat hyviä liikunnan ja retkeilyn harrastamiseen kaikkina vuodenaikoina.

1. Mikkelin kaupungin päivähoidon yhteiset arvot

Päiväkodissamme toteutetaan Mikkelin kaupungin päivähoidon yhteisiä arvoja : asiakaslähtöisyyttä, kehittämistähtoa, yhteisöllisyyttä ja avoimuutta.

1.1. Asiakaslähtöisyys perustuu vanhempien ja lasten kuuntelulle. Pyrimme ottamaan toiminta- ja kehitysideat huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Lasten tuonti- ja hakutilanteissa kohtaamme perheen kunnioittavalla ja ystävällisellä asenteella.

1.2. Kehittämistähto näkyy päiväkodissamme henkilökunnan innostuneena ja kokeilunhaluisena työilmapiirinä. Henkilökunta osallistuu aktiivisesti ja innokkaasti erilaisiin koulutuksiin ja ammentaa niistä uusia ideoita päiväkodin arkeen.

1.3. Yhteisöllisyyttä vaalimme mm. yhteisillä lauluhetkillä. Vaikka lapset on jaettu ikätason mukaisiin ryhmiin, on meillä paljon yhteistä toimintaa ja fyysisesti toimimme erittäin lähekkäin. Lapset tuntevat koko henkilökunnan ja näin luomme yhteenkuuluvuuden tunnetta ja läheisyyttä sekä sitä kautta turvallisuutta.

1.4. Avoimuus näkyy toiminnassamme avoimena keskusteluna, johon kannustamme niin aikuisia kuin lapsiakin.

Päivittäinen palaute hoitopäivän kulusta vanhemmille on tärkeää, kuin myös jokaisen perheen kanssa käytävät keskustelut lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa. Tiedottamista pyrimme jatkuvasti parantamaan mm. sähköpostiviestien käyttöönotolla.

2. Päiväkoti Pirtin vanhempien arvot lasten hoidossa, kasvatuksessa ja opetuksessa

Päiväkotimme vanhemmille on tehty kysely, jossa tiedusteltiin viittä tärkeintä arvoa päiväkotimme arjessa.

Vanhemmat arvostivat eniten kolmea seuraavaa arvoa:

Turvallisuus 15, Rehellisyys 12, Yhteistyö 11

Samalla kysyttiin myös henkilökunnan arvoja samalla kyselylomakkeella.

Henkilökunnan keskuudessa seuraavat arvot koettiin tärkeimmiksi:

Turvallisuus 4, Yhteistyö 3, Rehellisyys 2

Nämä arvot ovat keskeisinä suunnitellessamme ja toteuttaessamme päiväkodin toimintaa.

3. Kasvukumppanuus Päiväkoti Pirtissä

Kasvatuskumppanuus on päivähoidon aloittamiseen ja sen helpottamisen liittyvä toimintamalli, jonka idea perustuu kiintymyssuhdeteoriaan.

Kasvatuskumppanuuden tavoitteena on luoda kiinteämpi suhde lapseen ja hänen vanhempiinsa sekä tarjota pysyvä ihmissuhde päivähoidon alkutaipaleelle.

Päivähoito tukee ja helpottaa lapsen sopeutumista päivähoitoon nimeämällä oman kasvatuskumppanin. Samalla tuetaan vanhempia heidän kasvatustehtävässään ja helpotetaan sopeutumista uuteen tilanteeseen.

Lapselle nimetään oma kasvatuskumppani ennen päiväkotiin tuloa.

Hoidossa jatkavien lasten kanssa jatkaa mahdollisuuksien mukaan sama kasvatuskumppani.

Ryhmästä toiseen siirryttäessä tai päiväkodin henkilökunnan vaihtuessa nimetään tarvittaessa uusi kasvatuskumppani.

Lapsen tullessa ensimmäiselle tutustumiskäynnille tapaa oman kasvatuskumppaninsa, joka tutustuttaa lapsen päiväkotiin ja päivähoitoryhmään. Tutustumiskäyntejä voi olla useampiakin perheen niin toivoessa.

Lapsen oltua päiväkodissa 1-2 kk hänelle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma vanhempien ja kasvatuskumppanin yhteistyönä.

Kasvatuskumppani seuraa aktiivisemmin ”oman lapsensa” kehitystä ja toimintaa.

Hän tekee myös tiiviimpää yhteistyötä perheen kanssa (esim. keskustelulomakkeiden täyttö)

Kasvatuskumppani viestittää asioita eteenpäin tarpeen mukaan toisille päiväkodin aikuisille ja huolehtii tiedonkulusta.

Retkillä ja muissa ryhmiin jaoissa hyödynnetään kasvukumppanuusjakoa.

Ruokailut ja muut tarkoituksenmukaiset toiminnot toteutetaan kasvukumppanuusryhmissä.

4. Päiväkoti Pirtin toiminta-ajatus

Päiväkoti Pirtin toiminta-ajatuksena on tarjota yksilöllistä ja turvallista päiväkotihoidtoa sekä palvella lapsiperheitä Mikkelin kaupungin alueella.

Painopistealueina toiminnassamme on luonto- ja ympäristökasvatus.

Lisäksi vaalimme vahvaa yhteisöllisyyttä päiväkodin sisällä.

Kiinnitämme huomiota hyviin tapoihin, ystävällisyyteen ja toisen kunnioittamiseen.

Yhteisvastuullisesti pyrimme siihen että kaikilla olisi hyvä ja turvallinen olo Pirtissä.

5. Kasvattajana / työntekijänä päiväkodissamme

Pyrimme siihen että koko henkilökunta on tuttu lapsille ja lapsi voi luottaa jokaiseen aikuiseen ryhmäjäoista huolimatta. Henkilökunnan periaatteina on joustavuus tilanteiden mukaan ja palvelualttius. Lapsi pidetään keskiössä koko toiminnan ajan.

Henkilökunta:

Päiväkodin johtaja	Heli Joensuu
Lastentarhanopettajat	Eija Laamanen Sari Pekkanen
Lastenhoitajat	Riitta Ruuska Taija Virtanen Arja Hurri

6. Lapsilähtöinen pienryhmätoiminta

Tutkimusten mukaan pienryhmätoiminta ja omahoitajakäytäntö työmuotoina auttavat lapsen turvallista päivähoidon aloittamista, vähentävät eroahdistusta ja vahvistavat vanhempien ja henkilöstön välistä yhteistyötä. Pieni ja turvallinen ryhmä sekä pysyvät aikuissuhteet tukevat lapsen itsetunnon ja keskittymiskyvyn kehittymistä.

Pyrimme luomaan päiväkodissamme rauhallisen, turvallisen oppimisympäristön 1-6 v. ikäisille lapsille. Olemme ottaneet huomioon toimintaa suunnitellessa lapsen iän ja yksilölliset tarpeet. Muistaen myös, että jokainen lapsi on erilainen ja kasvaa ja kehittyy omaan tahtiinsa. Jokaiselle lapselle teemme toimintakauden alussa henkilökohtaisen hoitosuunnitelman. Jota tarvittaessa tarkastelemme toimintakauden aikana.

Päiväkodissamme lapset on jaettu 4 ryhmään, jossa toteutetaan koko vuodelle tehtyä toimintasuunnitelmaa.

- Nuput (1-3 – vuotiaat)
- Metsätähdet (3-4 -vuotiaat)
- Sinikellot (4-5 -vuotiaat)
- Esikot (esikoululaiset)

Omanikäistensä ryhmässä jokainen lapsi saa omaa ikäänsä vastaavaa ohjattua toimintaa ja aikuisen tukea päivittäisissä toiminnoissa.

Vaikka lapset pääsääntöisesti toimivat omissa ikäryhmissä olemme sopineet yhdessä lasten ja aikuisten kanssa yhteiset säännöt mitä noudattaa;

1. kaikki leikkii kaikkien kanssa
2. kaveria ei satuteta sanoin tai teoin
3. pyydetään anteeksi

Jokainen Pirtin päiväkodin lapsi ja aikuinen on luvannut toimintakauden alussa noudattaa näitä sääntöjä.

Pyrimme myös luomaan yhteenkuuluvuutta mm. yhteisillä retkillä, laulutuoquioilla ja teemajuhlilla.

Pidämme tärkeänä myös, että muistamme aina

- hyvät tavat – kiitos, ole hyvä
- ystävällisyyden
- toisen kunnioittamisen
- luoda turvallinen ja hyvä olo

Toteutamme lapsilähtöistä, mutta aikuisjohtoista toimintaperiaatetta. Aamupäivällä lapset ulkoilevat porrastetusti ja näin takaamme kaikille leikkirauhan ulkona ja työrauhan sisällä toimintatuokioilla.

Perushoidossa noudatamme lapsen kuuntelemisen ja kuulemisen periaatetta.

Vessatilanteet pyrimme rauhoittamaan.

Eteisemme on erittäin pieni ja ajoittain ruuhkainen, joten esim. pukemis- ja riisumistilanteita joudumme porrastamaan. Kannustamme lapsia omatoimiseen pukemiseen, mutta aikuinen on saatavilla ja auttaa tarvittaessa.

Ruokaillessa noudatamme hyviä ruokailutapoja ja kannustamme lapsia maistamaan erilaisia ruokia.

7. Päiväkodin oppimisympäristö

7.1. Fyysinen ympäristö koostuu päiväkodin sisä- ja ulkotiloista. Oman päiväkotirakennuksen ja pihan lisäksi meillä on käytössä lähileikkipuistot.

Pelit, lelut ja oppimisvälineet ovat lasten saatavilla. Fyysiseen oppimisympäristöön kuuluvat rakennettujen tilojen lisäksi ympäröivä luonto ja lähimetsät pururatoineen.

7.2. Psyykkinen ympäristö

Psyykkinen oppimisympäristö muodostuu päiväkodissa vallitsevasta henkisestä ilmapiiristä ja lasten sekä aikuisten henkisestä hyvinvoinnista. Kannustava, myönteinen, kiireettömyyteen pyrkivä ja yksilöllisyyttä tukeva ilmapiiri luo lapselle turvallisuutta ja lapsi kokee olevansa hyväksytty. Hyväksytyksi tuleminen kokemus luo pohjaa lapsen itsetunnolle ja oppimisedellytyksille.

7.3. Sosiaalinen ympäristö

Sosiaaliseen ympäristöön vaikuttavat kasvattajien ja lasten, lasten keskinäiset sekä kasvattajien väliset suhteet. Sosiaalinen ympäristö muodostuu erilaisista vuorovaikutustilanteista. Perusta hyvälle vuorovaikutustaidoille ovat ryhmässä toimimisen taidot, omien mielipiteiden ja tunteiden ilmaisutaidot, toisen kuunteleminen sekä erimielisyyksien ja ristiriitatilanteiden ratkaiseminen.

8. Varhaiskasvatus ja sen sisältöalueet

Nuppujen päiväjärjestys:

6.30 päiväkotia avataan, vapaata leikkiä
8.00 aamupala
8.30 -10 päiväohjelmaan kuuluvaa toimintaa
10.00–11.00 ulkoilu
11.15 lounas
12.00–14.00 satu/ lepoaika
14.00 välipala
14.30–15 vapaata leikkiä
15–17.00 ulkoilu ja kotiinlähtö

Metsätähtien ja Sinikellojen päiväjärjestys:

6.30 päiväkotia avataan, vapaata leikkiä
8.00 aamupala
8.30 -10 ulkoilu
10.00–11.30 päiväohjelmaan kuuluvaa toimintaa
11.45 lounas
12.15–14.00 satu/ lepoaika
14.00 välipala
14.30–15 vapaata leikkiä
15–17.00 ulkoilu ja kotiinlähtö

8.1. Luonto- ja ympäristökasvatus

Luonto- ja ympäristökasvatus on ennen kaikkea arvokasvatusta:

* perustana kasvatus vastuuntuntoon ja tietoisuuteen omasta ympäristöstään.

Sen keskeisiä käsitteitä ovat **sosiaalinen vuorovaikutus, yhteistyökyky, konfliktien hallinta, yksilön oikeudet, vastuu ja moraali**(oikein-väärin) sekä **säännöt ja niiden noudattaminen**.

- Itsensä kunnioittaminen ja itsestään huolehtiminen
- Toisten kunnioittaminen ja toisista huolehtiminen (erilaisuus)
- Yhteenkuuluvuus (perhe, uskontokasvatus)

= sellaisen oppimisen edistäminen, joka parhaiten edistää lapsen hyvää elämää ja sen edellytyksiä kulloisissakin oloissa, kestävä kehitys näkökulmasta.

= elämyksellisen ympäristösuhteen luominen mm. retkeilyn ja havaintokyvyn kehittämisen avulla. Lasten myönteiseen minäkuvaan vaikuttaminen ”minä osaan” ja ”teoillani on merkitystä”-teemoilla. Yhdessä tekeminen sekä ympäristötietoisuuden lisääntyminen.

Yleistavoitteet:

- Toisten huomioonottaminen
- Toisten auttaminen
- Yhdessä tekeminen ja yhteistyötaitojen kehittyminen
- Erilaisuuden hyväksyminen ja kunnioittaminen
- Kuuntelutaidon kehittäminen

Toimintaa painotetaan lapsen luovaan, kokeilevaan ja omaehtoiseen toimintaan.

Luonnon havainnoiminen eri vuodenaikoina.

- *sään vaihtelut
- *muutokset luonnossa
- *ihmisten ja eläinten käyttäytyminen eri vuodenaikoina
- *kasvillisuus eri vuodenaikoina

Luonnon tutkiminen

- *veden eri olomuodot
- *sään havainnointi
- *eläinten ja kasvien tunnistaminen

Ympäristön siisteys ja viihtyvyys

- *pihatakkoot
- *istutuksia pihalle
- *roskien kerääminen / maatumiskokeilut

Viihtyvyys ja turvallisuus Pirtissä

- *hyvien tapojen noudattaminen
- *toisten hyväksyminen
- *asioista sopiminen

Luonnosta nauttiminen

- *erilaiset aistiharjoitukset
- *luontoretket
- *kevät- ja joulujuhlat pihalla tai luonnossa

Luonnonmateriaalin ja kierrätysmateriaalin käyttö askartelussa

- *materiaalin keräily luontoretkillä
- *kierrätysmateriaalin keräys vanhemmilta

Kestävän kehityksen huomioiminen

- *kävelemme mahdollisimman paljon ja opetamme lapsia kävelemään kohtuullisia matkoja
- *opastamme lapsia mm. veden ja paperin säästämiseen

Jätteiden lajittelu

- *lajittelemme ja kierrätämme: paperi, lasi, maito- ja mehutölkit, peltipurkit, biojätteet ja ongelmajätteet

Kirpputoritoiminta

- *varainkeruumuotona myymme yhteistyössä perheiden kanssa itsepalvelukirpputorilla vanhoja tavaroita ja vaatteita

Kierrätys

- *toimitamme käyttökelpoiset poistettavat tavarat kierrätyskeskukseen ja hankimme myös tavaroita päiväkodille sieltä
- *otamme vastaan lahjoituksia perheiltä mm. kirjat ja lelut
- *vastaanotamme lahjoituksia liikelaitoksilta, yhdistyksiltä ja keskussairaалalta

8.2. Käden taidot

Varhaiskasvatuksessa päivähoidon yhtenä tehtävänä on antaa lapselle mahdollisuus ilmaista itseään kädentaitojen kautta ja tutustuttaa hänet eri tekniikoihin ja materiaaleihin.

- ✧ maalaaminen
- ✧ piirtäminen
- ✧ leikkaaminen ja liimaaminen
- ✧ muovailu
- ✧ rakentelu
- ✧ painanta
- ✧ savi-, puu-, käsi- ja kivityöt

Toiminnassa korostuu tekemisen ilo ja luottamus omiin taitoihin. Rohkaisemalla lasta työskentelyn eri vaiheissa tuetaan samalla itsetunnon kehitystä. Lapsen töissä näkyy lapsen kehitystasoa vastaava oman käden tuottamisen jälki. Harjoitellaan oikeaa välineiden käyttöä ja niiden huoltoa. Lasten työt pyritään laittamaan esille, mikä kehittää lapsen itsetuntoa ja aikaansaannosten arvostusta.

8.3. Liikuntakasvatus

Liikuntakasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä ja hyvinvointia.

Liikuntakasvatuksen päätavoitteet ovat: oppia liikkumaan ja oppia liikunnan avulla.

Liikuntakasvatuksella tuetaan lapsen synnynnäistä tapaa oppia itsestään ja ympäristöstään fyysisen toiminnan kautta.

Liikuntasuosituksen mukaan lapsen tulisi liikkua vähintään kolme tuntia päivässä.

Monipuolinen leikkiminen ja liikkuminen päiväkodin pihalla, läheisessä Tikanpellon maastossa ja leikkipuistoissa.

- ✧ Päiväkodin pihalle kootut telineradat leikkivälineistä (käveleminen, juokseminen, hyppääminen, heittäminen ja tasapainoilu)
- ✧ Päiväkodin sisätiloihin kootut telineradat esim. pöydistä, tuoleista ja liikuntavälineistä. (kiipeäminen, ryömiminen, kieriminen, tasapainoharjoitus, käveleminen)
- ✧ Ohjattua satuliikuntaa ilman välineitä tai välineiden kanssa.(omien mielikuvien luominen)
- ✧ Musiikkiliikuntaa (hitaasti, nopeasti, lorun, laulun, oman rytmityksen ja musiikin tahdissa)
- ✧ Luontoretket Tikanpellon maastossa. (käveleminen, juokseminen, kiipeäminen...)

Erilaisten sääntöleikkien avulla harjaannutetaan lasta sääntöihin sopeutumista, ryhmässä toimimista, toisen auttamista ja pettymyksen sietokykyä.

Motorisia perustaitoja harjaannutetaan monipuolisesti ja leikinomaisesti luomalla mahdollisuuksia liikkua erilaisissa ympäristöissä kuten kentällä, maastossa, salissa, vedessä, lumessa ja jäällä.

Liikuntatuokioihin luodaan havaitsemista, ajattelua, itsetuntoa ja yhteistyötaitoja edistävää oppimisympäristö.

8.4. Etiikka ja uskontokasvatus

Huomioimme kalenterivuoden kirkolliset juhlapäivät ja mietimme niiden uskonnollisia merkityksiä. Teemme yhteistyötä seurakunnan kanssa:

- kynttilähetket päiväkodilla
- joulu- ja pääsiäiskirkko Lähemäen seurakuntakodilla
- uskontokasvatus nivoutuu eettiseen kasvatukseen (mm. lähimmäisen kunnioittaminen)

8.5. Musiikki

Musiikki kuuluu päiväkotimme päivittäiseen toimintaan.

Laulamme lasten kanssa monissa tilanteissa: lauluhetket, odottelutilanteet, aamupiiri, monet leikki-tilanteet niin sisällä kuin ulkona, retket ja lepo- ja nuku-tilanteet nukutushuoneessa. Opettelemme uusia lauluja ja laululeikkejä musiikkihetkillä ja kannustamme lapsia esiintymään. Tärkeintä on laulamisen ilo. Kannustamme lapsia myös keksimään omia lauluja.

Harjoittelemme käyttämään rytmisoittimia, kuuntelemaan niiden ääntä, tunnistamaan ja nimeämään niitä, rytmittämään lauluja, äänitehosteina luomaan tunnelmaa ja oppimaan helppoja rytmejä. Käytämme myös kehosoittimia loruissa, laululeikeissä ja kaikurytmeissä.

Kuuntelemme musiikkia lasten kanssa vapaissa leikki-tilanteissa ja spontaaneissa hetkissä. Musiikin kuunteleminen liittyy myös erityishetkiin kuten syntymäpäivien ja läksiäisten viettoon, joulun aikaan, pääsiäiseen ja moniin tapahtumiin esim. naamiaiset ja näytelmät.

Opettelemme kuuntelemaan musiikkia analysoivasti: millainen tunnelma, mitä soittimia kuuluu, millainen rytmi ja melodia. Pyrimme rauhalliseen ja kiireettömään ympäristöön silloin kun keskitymme musiikin kuunteluun. Musiikkiliikunta ja tanssi sekä musiikkimaalaus kuuluvat myös osana päiväkotimme toimintaa ja kehittävät lasten luovuutta ja mielikuvitusta.

8.6. Matematiikka

Matemaattinen suuntautuminen perustuu varhaiskasvatuksessa vertailuun, päättelyyn ja laskemiseen, jotka tapahtuvat arkisissa tilanteissa leikinomaisesti lapsille tuttuun ja kiinnostavien materiaalien, esineiden ja välineiden avulla.

Näin lapsi oppii ymmärtämään matemaattisia peruskäsitteitä ja myönteinen asenne matematiikkaa kohtaan muodostuu.

- geometrian peruskäsitteet: kolmio, neliö, suorakulmio, ympyrä
- vertailu
- rakentelu
- luokittelu
- aika: kalenteri
- avaruudelliset suhteet: alla, päällä, vieressä, lähellä, kaukana, takana, vasen, oikea

8.7. Leikki

Leikki on lapsen tärkein ja luontevin tapa toimia ja oppia.

Eri-ikäinen lapsi leikkii eri tavalla. Pienemmät lapset leikkivät aluksi yksin, sitten tulevat rinnakkaisleikit ja lopuksi yhteiset leikit (roolileikit ja sääntöleikit).

Leikissä lapsi oppii toisen huomioonottamista, yhdessä toimimista ja jakamista.

Lapsi oppii myös tunteiden käsittelyä, sääntöjen ymmärtämistä ja pettymysten sietämistä.

Hänen oppimistaitonsa, keskittymiskykynsä ja mielikuvituksensa kehittyvät.

Leikissä lapset tutustuvat helposti toisiinsa.

Päiväkodissämme varaamme riittävästi aikaa leikille ja perjantaisin pidämme lelupäivän, jolloin lapsi voi tuoda oman lelun kotoa päiväkotiin.

Ulkoilemme aamu- ja iltapäivisin jolloin lapsilla on mahdollisuus monipuoliseen ulkoleikkiin.

Olemme rakentaneet päiväkotiimme leikkipisteitä, Leikkiä järjestetään ohjatusti myös erilaisten teemojen yhteydessä.

Leikkiminen on lapsen tapa toimia, se on vapaaehtoista, hauskaa eikä siinä pyritä mihinkään lopputulokseen vaan päämäärä on leikki itsessään.

9. Esiopetus ja sen sisältöalueet

Esikoulu-aika on päivittäin klo 8.30–12.30.

Tarjoamme esikoululaisille tarvittaessa päivähoitoa klo 6.30–8.30 ja 12.30–17 välisenä aikana.

Esikoulun **päiväjärjestys:**

6.30 päiväkotia avataan, vapaata leikkiä
8.00 aamupala
8.30 aamutuokio
9.00–10.00 esikoulun päiväohjelmaan kuuluvaa toimintaa
10.00–11.30 ulkoilu
11.45 lounas
12.15–13.15 satu/ lepopäivä
12.30 esikoulu päättyy (kotiinlähtö)
13.00–14.00 hiljaista leikkiä / askartelua
14.00 välipala
14.30–15.00 vapaata leikkiä
15.00–17.00 ulkoilu ja kotiinlähtö

Esikoululaiset eli Esikotit toimivat ja työskentelevät enimmäkseen omana ryhmänään. Kuitenkin yhteisöllisyyden säilyttämiseksi vietetään myös muiden ryhmien kanssa mm. laulutunneita.

Esikoulussa toiminnan pohjana käytetään Pikkumetsän esiopetus – materiaalia, jossa seikkailee Pupulan perhe ystävineen. Joka viikolle on oma teemallinen satu, johon liittyvät harjoituskirjan tehtävät (äidinkieli ja matematiikka).

Esikoulussa toteutetaan viikoittaista lukujärjestystä:

maanantai: esikoulutehtävät / äidinkieli
tiistai: käden taidot
keskiviikko: esikoulutehtävät / matematiikka
torstai: liikunta
perjantai: musiikki

Esikoulu muodostuu seuraavista **sisältöalueista**, jotka toisiinsa nivoutuen muodostavat laajempia oppimiskokonaisuuksia:

9.1. KIELI JA VUOROVAIKUTUS

- kuuntelu
- keskustelu
- pohja luku- ja kirjoitustaidolle
- kielellisen tietoisuuden kehittyminen

9.2. MATEMATIIKKA

- arkielämän tilanteissa vertaaminen, laskeminen, päättelyminen
- käsitteiden ymmärtäminen
- geometriset peruskäsitteet: kolmio, neliö, ympyrä, suorakulmio
- vertailu: enemmän, vähemmän, yhtä paljon
- luokittelu
- numerot 1 – 10, numeron ja luvun vastaavuus
- aikakäsite esim. kellon avulla, vuodenaika, kuukaudet, viikonpäivä

9.3. ETIIKKA JA ELÄMÄNKATSOMUS

- itsetunnon ja minäkuvan kehittäminen
- sosiaalisten taitojen harjaannuttaminen (leikit ja ryhmässä toimiminen)
- uskontokasvatus sisältyen kalenterivuoden juhlapyyhiin
- yhteistyö seurakunnan kanssa

9.4. YMPÄRISTÖ JA LUONNONTIETO

- havainnoidaan ja tutkitaan ympäröivää luontoa eri vuodenaikoina (kasvit, eläimet)
- tutustutaan rakennettuun ympäristöön retkeillen

9.5. TERVEYSKASVATUS

- edistää lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä
- autetaan lasta tiedostamaan itseään suhteessa muihin ihmisiin ja ympäristöön
- esikoululaisten kokopäiväretki syksyllä

9.6. FYYSINEN JA MOTORINEN KEHITYS

- monipuolinen leikkiminen ja liikkuminen
- harjaannutetaan hieno- ja karkeamotoriikkaa ja liikehallintaa
- välineliikuntaa
- satuliikuntaa
- luistelukoulu, hiihtokoulu ja uimakoulu

9.7. TAIDE JA KULTTUURI

- maalaaminen ja piirtäminen
- leikkaaminen ja liimaaminen
- muovailu, rakentelu ja painanta
- askartelu eri materiaaleista mallin mukaan tai luovasti

9.8. MUSIIKKI

- laulaminen ja soittaminen (keho- ja rytmisoittimet)
- musiikin kuuntelu
- musiikkiliikunta
- lorujen rytmitys

10. Kulttuuri Kameli

Kulttuuri Kameli on Mikkelin päivähoidon ja kulttuuripalveluiden kulttuurisuunnitelma, joka kurottaa pitkän kaulansa kaupunkimme jokaiseen nurkkaan. Kulttuuri Kamelin ideana on tarjota kaikille päivähoidon lapsille mahdollisuus kulttuuriin ja taiteeseen. Vahvana ajatuksena on myös katsoa kulttuurin kenttää lapsen näkökulmasta.

Mikkelin kaupungin päivähoidon varhaiskasvatussuunnitelman visio on lasten ja perheiden tarpeista lähtevä, monimuotoinen, joustava ja laadukas päivähoidon tarjoaminen. Toteutustapoina käytetään taiteellista kokemista ja ilmaisemista musiikin, kuvan, tanssin, draaman, kädentaitojen ja kirjallisuuden kautta. Tavoitteena on kaiken kaikkiaan hyvinvoiva lapsi. Tähän hyvinvointiin kuuluu myös kulttuuri. Kulttuuri Kamelin askeleissa alle kouluikäiset lapset pääsevät sellaisen polun alkuun, josta matka jatkuu kouluikäisenä nimellä Kulttuuripolku. Kasvaminen kulttuuriin alkaa siis jo pienestä.

Käytännössä Kulttuuri Kameli tarjoaa vuosittain vaihtuvia kulttuuri- ja taidesisältöjä ja –kokemuksia päivähoidon eri ikäryhmien lapsille. Lisätietoja löytyy Kulttuuri Kamelin [www-sivuilta](http://sites.google.com/site/mikkelinkulttuurikameli) osoitteesta: <http://sites.google.com/site/mikkelinkulttuurikameli>

11. Erityinen tuki

Päiväkodissamme vierailee varhaiskasvatuksen erityisopettaja Jaana Romppanen. Hän antaa henkilökunnalle konsultaatioapua ja tarkkailee lapsia ryhmätilanteessa. Tarvittaessa hän tekee esikoululaisille lukemaan oppimisen ja matemaattisten valmiuksien kartoituksen. Tarpeen mukaan järjestetään myös vanhemmille mahdollisuus tavata Jaanaa, erityisesti silloin jos lapselle laaditaan kuntoutussuunnitelma tai tarkennettu esiopetuksen suunnitelma. Tarvittaessa ohjaamme perheitä lasten tukiyksikköön, josta löytyy mm. puheterapeutin vastaanotto, psykologipalvelut ja perheneuvola.

12. Yhteistyö

Toimimme yhteistyössä kaupungin päivähoitoyksiköiden kanssa. Mm. lasten sijoittelu on hyvin tiivistä yhteistoimintaa ja asioita käydään läpi kuukausittain järjestettävissä alueen modulikokouksissa.

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kanssa suunnittelemme yhdessä pieniä kirkkohetkiä päiväkodilla, osallistumme joul- ja pääsiäiskirkkoihin sekä mahdollisuuksien mukaan seurakunnan muihin tapahtumiin.

Mikkelin ammattiopistosta ja Mikkelin ammattikorkeakoulusta on vuosittain opiskelijoita päiväkodilla harjoittelemassa käytännön työtehtäviä.

Teemme myös yhteistyötä Mikkelin työ- ja elinkeinotoimiston kanssa tarjoten työharjoittelu- ja kokeilupaikkoja nuorille sekä palkkaamalla pitkäaikaistyöttömiä palkkatuella päiväkodin avustaviin tehtäviin.

13. Yhdistys ja johtokunta

Päiväkoti Pirtti on yksityinen päiväkodi, jonka hallinnosta ja taloudesta vastaa Päiväkotiyhdistys Pirtti ry. Mikkelin kaupunki myöntää perheille palvelusetelin, jolla perhe voi ostaa päivähoitopalvelun yksityiseltä päiväkodilta.

Yhdistyksen johtokuntaan kuuluu puheenjohtajan lisäksi kuusi vuosittain valittavaa jäsentä.

Johtokunnan jäsenet ovat pääsääntöisesti päiväkodeissa hoidossa olevien tai olleiden lasten vanhempia. Johtokunnan puheenjohtaja ja jäsenet valitaan yhdistyksen syyskokouksessa (marraskuussa). Kaikki vanhemmat ovat tervetulleita yhdistyksen toimintaan.

Kulloisenkin johtokunnan jäsenten nimet ja yhteystiedot löytyvät päiväkodin ilmoitustaululta.

Henkilökunta ja lasten vanhemmat voivat tarvittaessa suoraan ottaa yhteyttä myös johtokunnan jäseniin.

14. Kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma

1. Miksi kiusaamisen vastaista toimintasuunnitelmaa tarvitaan?

Perusopetuslaki (628/1998, 29 §) edellyttää, että koulut laativat suunnitelman kiusaamisen ehkäisemiseksi ja kiusaamistilanteisiin puuttumiseksi. Perusopetuslaki kattaa esiopetuksen, minkä vuoksi myös päiväkodeilta edellytetään kyseistä suunnitelmaa.

Päivähoidon turvallisuussuunnittelun oppaan (2008) liitteessä 8 ”Häiriötilanteiden kriisisuunnitelma” mainitaan lasten kiusaaminen.

2. Mitä kiusaaminen on?

Kiusaaminen on sitä, että lapsi joutuu toistuvasti yhden tai useamman lapsen kielteisten tekojen kohteeksi. Kiusaamisen vuoksi lapsi voi tuntea itsensä muita huonommaksi, uhatuksi, arvottomaksi, torjutuksi jne.

Kiusaamisen muodot:

Verbaalinen:

- Lapsi puhuu rumin sanoin tai ilkeästi, ärsyttää, juoruilee, kuiskuttelee jne.

Fyysinen:

- Lapsi puree, repii hiuksista, raapii, lyö, potkii, sylkee, irvistelee jne.

Psyykkinen:

- Lapsi matkii, vähättelee, sulkee jonkun pois leikistä, elehtii jne.

Yksittäiset teot eivät ole kiusaamista, mutta niiden seurauksena lapsi voi tuntea itsensä uhatuksi. Päiväkodin henkilökunnan on tärkeää suhtautua tähän vakavasti.

3. Miten kiusaamista ehkäistään?

Aikuisten on oltava herkkävaistoisia ja tarkkaavaisia, ja koko henkilökunnan on osallistuttava kiusaamisen ehkäisyyn. Minkäänlaista kiusaamista ei tule hyväksyä.

Viihtymissäännöt koskevat kaikkia päiväkodissa toimivia, niin lapsia kuin aikuisiakin.

Päiväkodissamme on laadittu kolme sääntöä, joita kaikki lapset ja aikuiset noudattavat:

1. Kaikki leikkii kaikkien kanssa
2. Kaveria ei satuteta sanoin tai teoin
3. Pyydetään anteeksi

Henkilökunta

- Henkilökunta luo turvallisen ympäristön, jossa jokainen kokee tulevansa nähdyksi ja kuulluksi. Henkilökunta on valppaana ja tietoinen ryhmän tapahtumista sekä on siellä missä lapsetkin ovat.
- Henkilökunta tekee jatkuvasti työtä myönteisen me-hengen luomiseksi ryhmässä.
- Kun uusi työntekijä aloittaa työnsä, päiväkodin johtaja kertoo suunnitelmasta ja keskustelee siitä uuden työntekijän kanssa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Lasten kanssa

- Sadut, joiden teemana on ystävyys ja ulkopuolisuus sekä satujen pohjalta käydyt keskustelut.
- Toisen huomioimiseen ja toveruuteen liittyvät teemaviikot.
- Jakaminen pienryhmiin ystävyssiteiden vahvistamiseksi ja uusien ystävien löytämiseksi.
- Yhteyttä luovat leikit, joissa opitaan tuntemaan toinen aiempaa paremmin.
- Koskettamista sisältävät leikit ja toiminnot, joiden avulla lapsi rohkaistuu antamaan ja vastaanottamaan ystävällistä kosketusta.

Vanhempien kanssa

- Vanhemmille kerrotaan varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa päiväkodin viihtymissäännöistä ja kiusaamisen vastaisesta toimintasuunnitelmasta.
- Vanhemmat saavat kiusaamisen vastaisen toimintasuunnitelman kirjallisena, kun lapsi aloittaa päiväkodissa.
- Luottamuksellinen ja avoin yhteistyö vanhempien kanssa on tärkeää. Silloin on helpompi keskustella mahdollisista ongelmista jo varhaisessa vaiheessa.

4. Miten kiusaaminen huomataan?

- Kiusaaminen voidaan huomata jo aikaisessa vaiheessa, silloin kun henkilökunta on tarkkaavainen ja herkkävaistoinen.
- Rohkaisemme lapsia kertomaan asiasta, jos jotakin tapahtuu. Otamme vakavasti vanhempien huolen, jos jotain on sattunut.

5. Miten kiusaamista käsitellään?

- Kokoonumisissa keskustellaan yleisesti siitä, miten kohtelemme toisiamme.
- Yritämme ratkaista ongelmat keskustelemalla jokaisen asianosaisten kanssa erikseen.
- Koko henkilökunnalle kerrotaan, mitä on tapahtunut, ja se ryhmä, jota asia koskee, vastaa toimenpiteisiin ryhtymisestä.
- Keskustelemme heti niiden vanhempien kanssa, joita asia koskee.
Myöhemmin käymme myös seurantakeskusteluja kaikkien asianosaisten kanssa.
- Päiväkodin johtajalle kerrotaan tapahtuneesta.
- Pyrimme vahvistamaan sekä kiusaamisen uhrin että kiusaajan itsetuntoa.
- Tarvittaessa otamme yhteyttä varhaiskasvatuksen erityisopettajaan sekä lasten tukiyksikköön.
- Henkilökunnalla on valtiolovelvollisuus.

6. Arviointi

Toimintasuunnitelma päivitetään toimintakauden alkaessa syksyllä ja arvioidaan toimintakauden päättyessä keväällä.